

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
& ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΜΝΗΜΕΙΩΝ & ΕΡΕΥΝΩΝ

Αθήνα, 30/07/2025

Α. Π.: 333265

Απάντηση στο έγγραφο: 333265

ΤΑΧ. Δ/ΣΗ: Καλλισπέρη 30
117 42 ΑΘΗΝΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Π. Γαλιατσάτου
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 210 9235105 (εσωτ. 137)
e-mail: eena@culture.gr

ΠΡΟΣ:
**Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο
Μαρκόπουλου Μεσογαίας**
ltameio@markopoulo.gr

ΚΟΙΝ.:

- Υπουργείο Πολιτισμού
α. ΓΔΑΠΚ/ΔΠΚΑ
β. ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ
- Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής
- Κεντρικό Λιμεναρχείο Ραφήνας
rafina@hcg.gr
- Α' Λιμενικό Τμήμα Μαρκοπούλου
markopoulo@hcg.gr

ΘΕΜΑ: Επικαιροποίηση γνωμοδότησης για το έργο «Βυθοκόρηση και επισκευή κρηπιδωμάτων Λιμένα Αγίου Νικολάου Πόρτο Ράφτη Αττικής»

ΣΧΕΤ:

- Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΕΑ/396640/241757/6348/05.10.2017 έγγραφο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων
- Η με αρ.πρωτ. 5987/222/25-1-2019 Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για την υλοποίηση του έργου «Βυθοκόρηση και επισκευή κρηπιδωμάτων λιμένα Αγίου Νικολάου Πόρτο Ράφτη Αττικής»
- Το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΕΑ/686358/486956/9953/31.12.2020 έγγραφο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων
- Το υπ' αρ. πρωτ. 149178/31.03.2023 έγγραφο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων
- Το υπ' αρ. πρωτ. 1041/17.07.2025 (υπ' αρ. πρωτ. ΕΕΑ 333265/21.07.2025) αίτημα του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Μαρκόπουλου Μεσογαίας
- Το υπ' αρ. πρωτ. 333911/25.07.2025 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής

Σε συνέχεια των ανωτέρω (1-4) σχετικών και σε απάντηση του σχετ. 5, σας ενημερώνουμε ότι οι απόψεις της ΕΕΑ για το έργο του θέματος παραμένουν ισχύουσες όπως διατυπώθηκαν στο σχετ. 1 έγγραφό μας και αποτελούν όρους της σχετ. 2 έγκρισης του έργου και στα σχετ. 3, 4 έγγραφά μας.

Ως εκ τούτου, η ΕΕΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της δεν έχει καταρχήν αντίρρηση για την

εκτέλεση των εργασιών βυθοκόρησης και επισκευής κρηπιδωμάτων του λιμένα Αγίου Νικολάου Πόρτο Ράφτη του Δήμου Μαρκοπούλου-Μεσογαίας, καθώς το έργο υλοποιείται σε ήδη διαμορφωμένες λιμενικές εγκαταστάσεις.

Εντούτοις, όπως έχουμε αναφέρει και στο ανωτέρω σχετ. 4 έγγραφό μας, κατά την διάρκεια παλαιότερου ελέγχου που διενεργήθηκε από τους εκπροσώπους της ΕΕΑ, παρατηρήθηκαν ενδείξεις αρχαιοτήτων ανάμεσα στα προϊόντα εκσκαφών του έργου, για τις οποίες δεν είχε ενημερωθεί εγκαίρως η Υπηρεσία μας. Για τον λόγο αυτό, αναφέραμε ότι «Θα ακολουθήσει υποθαλάσσια αυτοψία από κλιμάκιο της Υπηρεσίας μας, που θα έχει ως σκοπό την συμπληρωματική περισυλλογή περισσότερων ενδεχομένως ευρημάτων και τον γενικότερο έλεγχο της διαμορφωμένης, μετά την ολοκλήρωση των έργων, κατάστασης της εν λόγω περιοχής».

Ως εκ τούτου, η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται με την προϋπόθεση τήρησης των κάτωθι όρων:

1. Να τηρηθούν οι διατάξεις του ν. 4858/2021 "Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς" (ΦΕΚ220/Α'/2021) και του Ν. 2971/2001 «Περί Αιγιαλού Παραλίας και άλλες Διατάξεις» ως ισχύει.
2. Η Υπηρεσία μας θα πρέπει να ειδοποιηθεί γραπτώς είκοσι τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν την έναρξη των εν θέματι εργασιών, προκειμένου να αποσταλεί καταδυτικό κλιμάκιο έτσι ώστε διενεργηθεί ο υποβρύχιος αρχαιολογικός έλεγχος στη θαλάσσια περιοχή εκτέλεσης του έργου. Από τα αποτελέσματα της αυτοψίας αυτής, θα εξαρτηθούν οι τελικές απόψεις μας και η περαιτέρω πορεία του έργου.
3. Όλες οι εργασίες που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο του εν θέματι έργου, να εποπτεύονται από αρχαιολόγο (κατά προτίμηση καταδυόμενο) που θα προσληφθεί για το σκοπό αυτό από τον φορέα του έργου και θα επιλεγεί σε συνεννόηση με την Υπηρεσία μας. Τα καθήκοντα του αρχαιολόγου που θα προσληφθεί είναι η συνεχής εποπτεία των εργασιών στον θαλάσσιο χώρο, που τελούνται στα πλαίσια του αναφερόμενου στο θέμα έργου, ο οπτικός έλεγχος της όλης διαδικασίας τέλεσης του έργου, η τήρηση ημερολογίου του έργου και η τακτική έγγραφη ενημέρωση της Υπηρεσίας μας για την πορεία των εργασιών στο τέλος κάθε εβδομάδας.
4. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων, όπως ορίζονται στον Ν. 4858/2021 "Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς" (ΦΕΚ 220/Α'/19.11.2021), οι εργασίες θα διακοπούν, θα ακολουθήσει ανασκαφή που θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του έργου και από τα αποτελέσματά της πιθανόν να επέλθουν αλλαγές στο σχεδιασμό των έργων, όπως αυτές θα υποδειχθούν από το ΥΠΠΟ.

Η παρούσα συναίνεση της Υπηρεσίας μας δεν υποκαθιστά οποιαδήποτε άλλη έγκριση απαιτείται από συναρμόδια Υπηρεσία, ενώ η μη τήρηση των ανωτέρω όρων συνεπάγεται άμεση άρση της ισχύος του παρόντος.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος της ΕΕΑ
Δημήτρης Κουρκουμέλης-Ροδόσταμος
Αρχαιολόγος με Βαθμό Α'